

GİTAR'IN POPÜLERLİK DURUMUNUN İNCELENMESİ*

Hüseyin YILMAZ¹, Ülkü Sevim ŞEN²

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumunun incelenerek ortaya konulmasıdır. Araştırmada, genel tarama modelinden yararlanılmış, üniversite öğrencilerinin görüşlerini belirlemek amacı ile araştırmacı tarafından 14 sorudan oluşan bir anket hazırlanmıştır. Bu araştırmanın çalışma evrenini, Kars ili, 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Kafkas Üniversitesinde öğrenim görmekte olan 11.440 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Kafkas Üniversitesinde farklı fakültelerde öğrenim görmekte olan 314 öğrenci oluşturmuştur. Üniversite öğrencilerinin gitar çalgısının popülerlik durumuna ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacıyla verilerin frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. Öğrencilerin gitarın popülerlik durumuna ilişkin görüşlerinin cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Ki-Kare testi kullanılmıştır. Araştırma verileri sonucunda; üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitarın popüler bir çalgı olduğu, ayrıca öğrencilerin gitar ile ilgili yapılan etkinliklere katılma konusunda istekli oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Gitar, Popülerlik, Üniversite Öğrencileri.

Yılmaz, Hüseyin ve Şen, Ülkü Sevim. "Gitar'ın Popülerlik Durumunun İncelenmesi". *idil* 5.25 (2016): 1491-1521.

Yılmaz, H. ve Şen, Ü. S. (2016). Gitar'ın Popülerlik Durumunun İncelenmesi. *idil*, 5 (25), s.1491-1521.

* Bu makale, Hüseyin YILMAZ tarafından hazırlanan, Yrd. Doç. Dr. Ülkü Sevim ŞEN danışmanlığında yürütülen "Üniversite Öğrencilerinin Görüşleri Doğrultusunda Gitar Çalgısının Popülerlik Durumunun İncelenmesi" konulu 30 Temmuz 2015 tarihinde Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Programında tamamlanan yüksek lisans tezinin bir bölümünden oluşturulmuştur.

¹ Arş. Gör., Kafkas Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Programı, Kars. [arya36zh\(at\)gmail.com](mailto:arya36zh(at)gmail.com)

² Yrd. Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Programı, Erzurum. [usevimsen\(at\)atauni.edu.tr](mailto:usevimsen(at)atauni.edu.tr)

ANALYSIS ON POPULARITY STATUS OF GUITAR

ABSTRACT

The main objective of this study is to analysis the popularity status of guitar instrument in terms of university students' views. In this study, it is used the general survey model; it is developed the a questionnaires consisting of 14 items by the researcher in order to determine the university students views. The target population of this study is 11.440 university students enrolled for 2013 – 2014 academic years in Kafkas University. The sample of this study is consisting of 314 university students in various departments in Kafkas University. It is evaluated the frequency (f) and percentage (%) values to analysis the popularity status of guitar instrument in terms of university students' views. It is tried to find out using chi-square test for gender, department and grades whether there is the significant differences among the students' views on the popularity status of guitar instrument. As a result of research data, it is seem that the students evaluate the guitar as a popular instrument. However; it is seem that the students eager to participate in the guitar activities.

Key Words: Music, Guitar, Popularity, University Students.

Giriş

Müzik, genel olarak insanlar tarafından sevilen, beğenilen, ilgi çeken bir sanat alanıdır. Hemen her yerde duyduğumuz ezgilerin varlığı, bizlere müziğin insan yaşamında vazgeçilmez denilebilecek bir yere sahip olduğunu göstermektedir.

“Müzik, duygu, düşünce, izlenim ve tasarımları; başka gereçlerinde yardımıyla ya da katkısıyla belli olay, durum ve olguları veya gerçekleri, belirli bir amaç ve yöntemle aynı zamanda belirli bir güzellik kavram ve anlayışına göre oluşturulup birleştirilmiş seslerle işleyip biçimlendiren, yansıtan, anlatan ve etkileyen estetik bir bütündür. Müzik bir akustik-estetik anlatışım, bildirişim, iletişim ve etkileşim sistemidir” (Uçan, 2005: 124-126).

Müziğin ortaya çıkması insan ile var olmuş ve anlam kazanmıştır. Müziği üreten insan, kendi gelişim serüveninde müziği, kültürün bir parçası haline getirmeyi başarabilmiştir.

“İnsan, yeryüzünde kültür üreten tek varlıktır. Kültür üretmenin önkoşulu ise alet kullanmasıdır. Alet kullanımı, kültür üretme bilincidir. Çalgılarda birer alet olduğuna göre, onları icat eden ve kullanan insanlar kültür üretmişlerdir. Çalgı, “müziksel sesler üreten alet” olarak tanımlanabilir. Ama bu alet sesleri kendiliğinden değil, onu icat eden ve kullanan insanın fiziksel/ruhsal edimi ile olur” (Say, 2002: 181).

Geçmişten günümüze zaman içerisinde son şeklini alarak yaygın bir şekilde kullanılan çalgılar müziğin ifadesinde son derece etkin bir rol oynamaktadır. Bu çalgılardan birisi de genel, mesleki ve özengen (amatör) müzik eğitiminde yaygın olarak kullanılmakta olan gitardır.

“Gitar hem yerel hemde dünya çapında kültürel alanda birleşen bir çalgı olup, materyali ve tınısı küresel döngü içerisinde göreceli olarak standardize edilmiştir. Bu standardizasyona paralel biçimde de gitar, kültürler tarafından yeniden anlamlandırılmış ve yorumlanmıştır. Bugün dünya çapında çoğu müziğin merkez noktasında yer alan gitar; klasik, akustik, elektrik, perdesiz, çift saplı, mikrotonal gibi birçok farklı çeşidi ile dünya üzerindeki birbirlerinden farklı kültürde yer alan bir çalgıdır” (Eroğlu, 2012: 500).

“Gitar, günümüzde en yaygın şekilde kullanılan çalgılardan biridir. Vokal müziğe eşlik etmesinin getirdiği yaygın kullanımının yanı sıra solo çalgı özelliğiyle de öne çıkan alternatif bir çalgıdır” (Karabulut, 2013: 111). “Gitar; ritimsel, ezgisel, tınısal ve armonisel tüm işlevlere sahip bir çalgıdır. Piyano ile seslendirilen pek çok eser gitarla da seslendirilebilir. Okul şarkıları için fevkalade güzellikte bir eşlik çalgısıdır. Aynı zamanda çocukların ve gençlerin büyük ilgi gösterdiği günümüz popüler müziklerinin de beğenilen çalgısıdır” (Kıvrak, 2003: 62-64).

“Gitar çeşitli müzik türlerinde değişik şekillerde kullanımı, çalgının yapısından kaynaklı polifonik özelliği ve sunduğu tını zenginliğiyle besteci ve seslendiricilere kapsamlı bir müziksel ifade imkânı tanıyan bir çalgıdır. Belki de bu yüzden ki gitar, genel, mesleki ve amatör müzik eğitiminde fazla tercih edilen popüler bir çalgı halini almıştır” (Bingöl, 2010: IV).

Popüler kelimesi, bir müzik türü olarak, yaygın kullanılan moda bir terim olarak, modern yaşamın bizlere sunduğu bir kavram olarak karşımıza çıkabilmektedir.

Popüler; Türk Dil Kurumu'nun sözlüğünde “halkın zevkine uygun, halk tarafından tutulan ve herkesin tanıdığı” anlamlarıyla yer almıştır (TDK, 1992: 1195). “Popüler kelimesi; herkes tarafından bilinen, herkesçe tanınan ve sevilen anlamında kullanılır. Avrupa’da ve Amerika’da pop müzik terimi bu anlam altında kendisini bulmuş ve gerçek anlamında kullanılarak geleneksel müziklerden, çalgıları ve seslendirmedeki farklılığı ile belirlenmiş kalıplara oturmuştur. Popüler kelimesinin kökü pop olsa da son yarım çağda bu iki kelime ortam ve zaman kavramlarıyla değişiklikler göstererek ayrılmıştır” (Yurga, 2002: 1). “Popüler kelimesinin günümüzde kullanıldığı haliyle iki temel anlamı vardır. Hâkim olan birinci anlamda popüler, yaygın olarak herkesçe beğenilen, tüketilen anlamında kullanılmaktadır. İkinci anlamda ise popüler kelimesi popüler kültür, yüksek kültür tartışmalarından yola çıkılarak halka ait olan anlamıyla ön planda olmuştur” (Özbek, 2002: 81).

“Popülerin İngilizcede dilsel kökeni, ortaçağlarda halk anlamında kullanımıyla başlamış ve günümüzde de çoğunluk tarafından sevilen ve seçilen anlamında kullanılmaktadır” (Rowe, 1996’dan akt. Ercins, 2009: 5). Böyle bakıldığında popüler kültür, halk, nüfusun büyük çoğunluğu, halk/çoğunluk için ve halk/çoğunluk tarafından anlamları ile yazılır. Bu yüzden de, popüler kavramın ilk bakışta verdiği anlam; popüler kültürün belli bir tarafın ürünü veya sahipliğinden ziyade, çoğunluğun ortaklaşa ürünü ve tercihi olmasıdır (Alemdar ve Erdoğan, 1994: 99-110).

Gitar çalgısının popüler müzikte kullanımı ile gençler arasında kullanımının yaygınlaşması, ona popülerlik özelliği katmaktadır. Gitar ve gitar kültürünün gitaristler tarafından keşfedilip yeniden yorumlanması iletişim teknolojilerinin gelişmeye başlaması ile hız kazanmıştır. Batıdaki önemli rock ve caz gitaristlerinin Orta Doğu, Hindistan, Türkiye gibi ülkelerin müziklerine ilgi duyup çalışmalarında yer vermesi bunun bir göstergesidir (Dawe, 2010’dan akt. Eroğlu, 2012: 500-502).

Chapman’a (2009) göre; “Gitar XX. yüzyıl boyunca kendini dünyanın en popüler müzik çalgısı olarak kabul ettirmiştir. Gitar son derece uyarlanabilir, taşınabilir ve çekici bir çalgıdır; çok yönlülüğü onun sınırsız bir çeşitlilikte kullanılabilmesini sağlamıştır. Telli çalgıların aynı anda hem akorların hem de

melodilerin çalınmasına olanak veren en pratiklerinden biridir. Gitarın sesi dünyanın bütün ülkelerinde eşsiz bir form ve tür çeşitliliği ile duyulabilir. Bu, el yapımı çalgıları çalan etnik müzisyenlerden, gelişmiş bilgisayar sistemleri ile çalışan ve geniş bir malzeme dağarcığından yararlanan kompozitörlere kadar geniş bir yelpazeye yayılmıştır” (s. 8).

Gitar tarihsel süreçte yapmış olduğu etki sonucunda diğer kıtalara yayılmış ve dünya çapında kullanılan bir müzik aleti olarak yaygınlaşmıştır. Gitarın dünya çapında bir müzik aleti olmasının temel nedeni gitarın özellikle 1950’li yıllardan sonra popülerliğinin artmasıdır. Gitarın popülaritesinin ardında yatan temel nedenlerden en önemlisi insanların günlük yaşam aktiviteleri içerisinde rahatlıkla kullanabilmeleri olmuştur. Eroğlu (2012) gitarın öne çıkma nedenlerini şöyle sıralamaktadır;

- ✓ Portatif ve taşınması kolaydır;
- ✓ Kolay satın alınabilir bir çalgıdır;
- ✓ İlerisi diğer çalgılara oranla amatörler için daha kolay olduğundan, anlatımcılığı yüksektir;
- ✓ Akort edilebilmesi kolay, yeni akort türleri yapabilmeye olanaklı ve bunlara çok kolay uyum sağlayabilen bir çalgıdır;
- ✓ Yalnızca akustik olarak değil, elektrikli olarak icra etmeye ve ses işlemcileri kullanılması olana tanıyan bir çalgıdır;
- ✓ Modifiye edilmeye çok kolay olanak tanıyan ve bu nedenle çabuk kişiselleştirilebilen bir çalgıdır;
- ✓ Kültür veya insan ayırmaksızın, her toplumdaki insanın tercih ettiği bir çalgıdır,
- ✓ Gitar hakkında yapılmış birçok internet sitesi, eğitsel kitaplar, pazarlama broşürleri, reklam, video oyunu, oyuncak vb. müzik dışı ürün vardır;
- ✓ Diğer çalgılarda aynı anda yapılması fizyolojik ve ergonomik olarak zor olan armoni, melodi, perküsyonu aynı anda içerisinde barındırır;
- ✓ İcra edildiği mekana uygunluk gösterebilmesi için çok sayıda yan üründü mevcuttur. Eşik altı Piezzo manyetik, gitar amplileri, gitar mikrofonları gibi (s. 500).

“XVIII. yüzyılın sonu ve XIX. yüzyıl başlangıcından itibaren gitarın popülerliği artmış ve sevilen bir çalgı olmuştur. Gitar yeniden doğuşunu, seri yapısal değişimlere borçludur. Bu değişimler; güçlü sesli, kuvvetli, altı sade telli çalgıyı oluşturmuştur. Yeni gitarlar yeni yetişen gitaristlere birtakım olanaklar sağlamaktadır. XIX. yüzyılın ilk yarısı gitar müziği için olağanüstü bir çağ olmuştur. Bu dönemde kompozitörler ve virtüözler, sonat, konçerto ve varyasyonlar bestelemişlerdir” (Elmas, 2003: 19).

Gitar’ın neden bu kadar sevilen, beğenilen, tercih edilen bir çalgı olduğu konu alan veya popülerliğini ortaya koyan araştırmalar bulunmamaktadır. Sadece müzik eğitiminde kullanımının gerekliliğine dair çalışmalara rastlanmaktadır. Bunun yanı sıra gitarı konu alan kitap, makale vb. bilimsel çalışmalarda popüler olduğuna dair ifadelerle sıkça karşılaşmaktadır.

“Erdoğan (2007) yaptığı araştırmada, gitarın piyano gibi bir görev üstlenerek, bir eşlik çalgısı olarak kullanılabileceği sonucuna varmıştır. Akbulut (2001) ise

öğrencilerin işitsel becerilerini geliştirerek, armoniyi hissetmelerini sağlayan bir çalgı olduğunu belirtmektedir. Gitar, zengin bir ses rengi imkânına sahip olduğundan değişik tınılar elde edilerek, çalınan şarkılar farklı seslerle zenginleştirilebilir. Üç buçuk oktavlık ses genişliğine sahip olmasıyla da piyano için yazılmış bazı parçaların ve eşliklerin gitara uyarlanıp çalınmasına olanak sağlar” (Akt. Uluocak ve Tufan, 2010: 599).

Ülkemizde son dönemlerde gitarın eğitim amaçlı ve günlük yaşamda (amatör olarak) kullanımının yaygınlaşması, yapılan bilimsel araştırmalara da yansımaktadır.

Gitar ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde;

a) Gitar tekniklerini konu alan çalışmalar;

✓ Doktora Tezleri:

- “Folia teması üzerine gitar için yazılmış çeşitlemelerin dönemler ve performans teknikleri bağlamında karşılaştırmalı incelenmesi” (Ergüden, 2010).
- “Başlangıç gitar eğitiminde sağ el öncelikli öğretimin öğrenci başarısına etkisi” (Özyörük, 2014).

✓ Yüksek Lisans Tezleri:

- “Klasik gitarda sağ el tekniği üzerine yeni bir yaklaşım” (Şaklar, 2001).
- “Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda başlangıç gitar öğretiminde uygulanan yöntem ve tekniklerin incelenmesi” (Çelik, 2005).
- “Gitar eğitiminde karşılaşılan önkol hastalıklarına ilişkin öğrenci görüşleri” (Ergin, 2006).
- “Gitar eğitiminde ritimsel teknik çalışmaların önemi ve geliştirilmesi” (Akyatan, 2006).
- “Duyuş eğitiminde eşlik çalgısı olarak klasik gitarın kullanımı” (Erdoğan, 2007).
- “Klasik gitar eğitiminde makamsal Türk halk ezgilerinin kullanımı” (Daşer, 2007).
- “Okul şarkılarının gitar ile eşliklenmesinde örnek bir model” (Yungul, 2008).
- “Flamenko sanatının kültürel etkileşim süreci ile gitar icracılığının teknik özelliklerinin incelenmesi” (Uludağ, 2008).
- “7-9 yaş grubu çocuklarda gitar eğitimi ve teknikleri” (Baltacı, 2009).
- “Müzik öğretmeni adaylarının gitar çalma temel tekniklerini kazanım zorluklarının incelenmesi” (Dalkılıç, 2010).
- “Gitarist olmayan bestecilere klasik gitarın teknik ve müzik özelliklerinin tanıtılmasına yönelik model önerisi” (Ranjbari, 2013).

b) Gitar bestecilerini konu alan çalışmalar;**✓ Yüksek Lisans Tezleri:**

- “Francisco Tarrega’nın klasik gitar eğitimine katkıları” (Rende, 2006).
- “Leo Brouwer’in bestecilik dili ve dönemleri tres apuntes, canticum, el decameron negro eserlerinin dönemsel ve biçimsel analizleri” (Akıncı, 2008).
- “Barok dönemi gitar müziği, bestecileri ve gitarın kullanımı” (Biol, 2008).
- “20 yy’ın iki büyük bestecisi: Hektor Villa - Lobos ve Leo Brouwer’in gitara sundukları katkıları” (Boran, 2010).

c) Gitar eserlerini konu alan çalışmalar;**✓ Doktora Tezi:**

- “Gitar eğitiminde makamsal nitelikli eserlerin seslendirilmesine yönelik hazırlanan alıştırma performans etkisi” (Özdek, 2013).
- “Gitar eğitiminde Türk müziği içerikli akor ve kadans kurulumlarına yönelik farklı akortlarda konumlandırmalar ve etkililik düzeyleri” (Uludağ, 2012).
- “Türkiye’deki mesleki müzik yükseköğretim kurumlarındaki klasik gitara uyarlanmış türkü kaynaklı eğitim müziklerinin öğretiminde ve seslendiriminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri” (Yöndem, 1998).

✓ Sanatta Yeterlilik Tezi:

- “Joaquin Rodrigo’nun gitar eserleri ‘innovacion danza’ adlı eserinin incelenmesi” (Kaya, 2011).

✓ Yüksek Lisans Tezleri:

- “Çağdaş gitar eserlerinin gitar eğitim tekniklerine uygunluğunun incelenmesi” (Çınar, 2005).
- “Fernando Sor ve Mauro Giuliani’nin etütlerinin gitar müziğindeki önemi ve etkileri” (Çiçek, 2007).
- “Tonal armonide gitar müziği odaklı olarak akorların kuruluş ve bağlantılarının yapısal özellikleri” (Polat, 2012).
- “Johann Sebastian Bach’ın altıncı eşliksiz viyolonsel süiti’nin (bwv1012) klasik gitarla icra edilebilmesine yönelik bir araştırma” (Süalp, 2014).
- “Bireysel çalgı gitar eğitimine yönelik oluşturulan bir eser çalışma modeli önerisi” (Yıldıran, 2010).

- “Halk müziğine dayalı gitar öğretimi” (Yalçın, 2004).

d) Gitar metotlarını konu alan çalışmalar;

✓ **Yüksek Lisans Tezleri:**

- “Eğitim fakültelerinde başlangıç gitar eğitimde kullanılan metodların incelenmesi” (Küçükosmanoğlu, 2006).
- “Gitar için yazılmış metodların hedef, hedef davranış ve kapsamı yönünden incelenmesi” (Tarman, 1996).
- Eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği anabilim dallarında modern gitar metodlarının uygulanması kapsamında elektrik gitara bakış”(Gönen, 2008).
- “Gitara başlangıçta sağ ve sol el teknikleri metodlarının incelenmesi ve araştırılması” (Korucu, 2011).

✓ **Makale:**

- “Gitar eğitiminde kullanılan metotları konu alan çalışmalar (Erim ve Yöndem, 2007).

e) Gitar öğretim yöntemlerini konu alan çalışmalar;

✓ **Doktora Tezi:**

- “Video model destekli öğretimin gitar performansına etkisi” (Erim, 2009).
- “Özengen gitar eğitiminde parmak hazırlamalı öğretim yönteminin öğrencilerin gitar çalmadaki başarılarına etkisi (özel çağlar müzik kursu örneği)” (Bingöl, 2010).

✓ **Sanatta Yeterlilik Tezi:**

- “Temel armoni kurallarının gitara uyarlanmasında challan armoni yaklaşımları üzerine bir yöntem araştırması” (Akbulut, 2009).

f) Gitarda tutum ve görüşleri konu alan çalışmalar;

✓ **Doktora Tezleri:**

- “Gitar eğitiminde üstbilişsel becerilerin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin performans başarısına etkisi” (Yokuş, 2009).
- “Lisans düzeyindeki gitar öğrencilerinde ön dinlemenin deşifre performansına etkisi” (Uyan, 2012).
- “Müzik öğretmenliği klasik gitar eğitimi dersi için eklektik bir model önerisi” (Özdemir, 2014).

✓ *Yüksek Lisans Tezleri:*

- “Müzik öğretmenliği ana bilim dallarında bireysel çalgı – gitar öğretim elemanları ve öğrencilerinin gitar eğitimi hakkındaki görüşleri” (Ulucak, 2003).
- “Uluslararası deneyimli Türk klasik gitar yorumcularının gitar eğitim süreçlerini etkileyen öğeler” (Doğru, 2007).
- “İlköğretim ikinci kademe’de görev yapan, bireysel çalgı eğitimi (gitar) alanı mezunu müzik öğretmenlerinin okul şarkılarına eşlik etmede karşılaştıkları problemler ve çözüm önerileri” (Köz, 2007).
- “Müzik eğitimi anabilim dallarında gitar öğrencilerinin müziksel-ışitme-okuma yazma dersi başarılarının öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi”(Denizer, 2008).
- “Eğitim fakültesi müzik eğitimi öğretmenliği anabilim dalı klasik gitar öğrencilerinin çalışma alışkanlıkları” (Önder, 2009).
- “Gitar eğitiminde performans ölçüğü geliştirme çalışması” (Akçay, 2011).
- “Gitar yarışma jürilerinin performans değerlendirmeye yönelik görüşleri” (Erim, 2011).
- “Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda klasik gitar eğitimi” (Özdek, 2006).
- “Eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde ana dal gitar eğitimi nasıl olmalıdır” (Yöndem, 1992).

✓ *Makaleler:*

- “Türkiye’de gitar müziği çalışmaları” (Yeprem, 2007).
- “Muğla üniversitesi öğrencilerinin gitar ile ilgili bilgi ve tutumları” (Yöndem ve Kasar, 2006),
- “Öğretmen çalgısı olarak gitar kullanımının ilköğretim öğrencilerinin müzik dersi başarısına etkisi etkisi” (Uluocak ve Tufan, 2010).
- “Okul şarkılarınının klasik gitar ile eşliklendirilmesine yönelik eşliklendirme örnekleri” (Yılmaz ve Temiz, 2012).

g) Gitar ile ilgili diğer çalışmalar;

✓ *Yüksek lisans tezleri*

- “Rönesans döneminde gitar” (Bilge, 1996).
- “Klasik gitar için konser programı oluşturulması üzerine bir model geliştirme” (Soybilgen, 2009).

Yukarıda yer verilen bilimsel araştırmalar incelendiğinde; gitarın pek çok yönüyle ele alındığı görülmüştür. Gitarın müzik eğitiminde mesleki ve özengen (amatör) anlamda kullanımı ile ilgili pek çok çalışma mevcut iken gitarın popülerliğini konu alan çalışmaya rastlanmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle bu araştırmada üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumu ele alınmıştır.

Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi; üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumu nasıldır? olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumunun ortaya konulmasıdır. Araştırma, üniversite öğrencilerinin gitar çalgısının popülerlik durumuna ilişkin görüşlerini ortaya koyan ve gitar çalgısını popülerlik yönüyle ele alınan ilk çalışma olması bakımından önem taşımaktadır.

Yöntem

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin görüşlerini belirlemek amacıyla betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Bu yöntem, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların "ne" olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışır.

“Betimleme araştırmaları, mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır. Genellikle bir survey yöntemi olan betimleme yöntemi, grupla ilgili, genişliğine (Cross-Sectional) bir çalışmadır. Bu tür araştırmalar, çok sayıda obje ya da denek üzerinde ve belirli bir zaman kesiti içinde yapılmaktadır” (Kaptan, 1998: 59). “Betimsel araştırma daha kısa bir tanımla geçmişte ve bugün var olan bir olay ya da durumu, var olduğu şekilde tanımlayan bir araştırmadır” (Karasar, 1982: 80).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini 2013-2014 öğretim yılında Kafkas Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan 11.440 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada çok aşamalı örneklem alma yoluna gidilmiştir. Öncelikle araştırmanın amacına uygun olarak araştırmada seçkili örneklem yöntemlerinden amaçsal örneklem yönteminin bir türü olan ölçüt örneklem kullanılmıştır. Buna göre Kafkas Üniversitesi örnekleme dâhil edilmiştir. Müzik eğitimi almamış olmak (mesleki konservatuar, müzik öğretmenliği gibi) örneklem seçiminde bir temel ölçüt olarak kabul edilmiştir. Fakat araştırma sırasında özengen (amatör) çalgı eğitimi almış olanlar kapsam dışı

tutulmamıştır. Daha sonra fakültelerin tüm bölümlerinde tabakalı amaçsal örneklem ve yöntemiyle ikinci kez örneklem alınmıştır. Buna göre; araştırmanın örnekleme ise Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sınıf Öğretmenliği bölümlerinde, Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili Edebiyatı ile Tarih Bölümlerinde, Fen Fakültesi Kimya Bölümünde, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde, İlahiyat Fakültesi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi Bölümü ile Veteriner Fakültesi 1, 2, 3, 4. ve 5. sınıflarda (veteriner fakültesi) olmak üzere toplam 314 öğrenciden oluşmuştur.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumunu tespit etmek amacı ile araştırmacı tarafından 14 sorudan oluşan bir ölçme aracı geliştirilmiştir. Geliştirilen ölçme aracında sorulardan ilk 3'ü demografik bilgileri belirlemeye yönelik olup, gitarın popülerliğini belirlemek amacıyla oluşturulan 11 sorunun 8'i kapalı uçlu diğer sorular ise açık uçludur.

Veri toplama aracı olarak anket hazırlama sürecinde öncelikle konuyla ilgili literatür incelenmiş ve elde edilen veriler yardımıyla ölçme aracında yer alması gereken sorular tespit edilmiştir. Bu aşamada soru havuzu oluşturularak, hazırlanan sorular uzman görüşüne sunulmuştur. Üniversite öğrencilerinin gitarın popülerliğine ilişkin görüşlerinin alınması amacı ile hazırlanan veri toplama aracı, gitar eğitimcilerinden oluşan sekiz kişilik uzman öğretim üyeleri ve öğretim elemanları tarafından değerlendirilmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra veri toplama aracının kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Görüşü alınan uzman grubu özellikleri tablo 1'de ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

Tablo 1. Veri Toplama Aracına İlişkin Görüşleri Alınan Uzman Grubu Özellikleri

Görev Yeri	Unvanı	Alanı
Marmara Üniv.	Prof. Dr.	Gitar Eğitimi
Kafkas Üniv.	Doç. Dr.	Eğitim Bilimi
Kafkas Üniv.	Yrd. Doç. Dr.	Türk Dili ve Ed.
Abant İzzet Baysal Üniv.	Yrd. Doç. Dr.	Gitar Eğitimi
Kırıkkale Üniv.	Yrd. Doç. Dr.	Gitar Eğitimi
Atatürk Üniv.	Yrd. Doç. Dr.	Gitar Eğitimi
Gazi Üniv.	Arş. Gör. Dr.	Gitar Eğitimi
İstanbul Üniv.	Öğr. Gör.	Gitar Eğitimi

Tablo 1'de uzman grubu özellikleri verilen alan uzmanlarının görüş ve önerileri doğrultusunda gerekli son düzenlemeler yapılmış ve ankete son hali verilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 20 paket programı kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin gitar çalgısının popülerlik durumuna ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacıyla verilerin frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. Öğrencilerin gitarın popülerlik durumuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenleri için Ki-Kare testi kullanılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin demografik bilgilerine (cinsiyetleri, öğrenim gördükleri fakülte ve bölümler ile sınıflarına) ilişkin veriler tablolar halinde gösterilmektedir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kadın	135	43
Erkek	179	57
Toplam	314	100

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin % 43'ünün (135 kişi) kadın, % 57'sinin (179 kişi) ise erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Fakülte ve Bölümlere Göre Dağılımı

Fakülte	Bölüm	f	%
Eğitim Fakültesi	Türkçe Eğitimi	39	12.4
	Sınıf Öğretmenliği	43	13.7
	Toplam	82	26.1
Edebiyat Fakültesi	İngiliz Dili ve Edebiyatı	46	14.6
	Tarih	36	11.5
	Toplam	82	26.1
Fen Fakültesi	Kimya	17	5.4
	Toplam	17	5.4
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	İşletme	44	14
	Toplam	44	14
İlahiyat Fakültesi	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi	38	12.1
	Toplam	38	12.1

Veteriner Fakültesi	Veterinerlik	51	16.3
	Toplam	51	16.3
Genel Toplam		314	100

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin % 26,1'inin (82 kişi) eğitim fakültesinde, % 26,1'inin (82 kişi) edebiyat fakültesinde, % 5,4'ünün (17 kişi) fen fakültesinde, % 14'ünün (44 kişi) iktisadi ve idari bilimler fakültesinde, % 12,1'inin (38 kişi) ilahiyat fakültesinde ve % 16,3'ünün (17 kişi) ise veterinerlik fakültesinde öğrenim gördükleri tespit edilmiştir.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sınıflara Göre Dağılımı

Sınıf	f	%
Birinci sınıf	30	9.6
İkinci sınıf	123	39.2
Üçüncü sınıf	85	27.1
Dördüncü sınıf	63	20.1
Diğer	13	4
Toplam	314	100

Tablo 4 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin % 9,6'sı (30 kişi) birinci sınıfta, % 39,2'si (123 kişi) ikinci sınıfta, % 27,1'i (85 kişi) üçüncü sınıfta, % 20,1'i (63 kişi) dördüncü sınıfta öğrenim görmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerden % 4'ü (13 kişi) ise diğer seçeneğini belirtmişlerdir. (Veteriner fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin eğitim süreleri 5 yılı kapsamaktadır. Ayrıca diğer bölümlerde 4 yıllık eğitim sürecini tamamlayamamış öğrenciler bu gruba dâhil edilmiştir).

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bilgilerine yer verildikten sonra bu aşamada araştırmanın problem durumuna ilişkin olarak her bir soruya verilen yanıtlar tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 5. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin "Herhangi Bir Çalgı Çalıyor musunuz?" Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Evet	54	17.2
Hayır	260	82.8
Toplam	314	100

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin % 17,2'sinin (54 kişi) çalgı çaldığı, % 82,8'inin (260 kişi) ise herhangi bir çalgı çalmadığı görülmektedir.

Tablo 6. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin “Ne Çalışıyorsunuz?” Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Çalgı çalmayan	260	83.0
Gitar	20	6.4
Flüt	11	3.5
Bağlama	9	2.9
Darbuka	3	0.9
Ney	3	0.9
Keman	2	0.6
Bateri	1	0.3
Def	1	0.3
Harmonika	1	0.3
Kanun	1	0.3
Org	1	0.3
Sipsi	1	0.3
Toplam	314	100

Tablo 6 incelendiğinde öğrencilerin % 6,4'ünün (20 kişi) gitar, % 3,5'inin (11 kişi) flüt, % 2,9'unun (9 kişi) bağlama, % 0,9'unun (3 kişi) darbuka, % 0,9'unun (3 kişi) ney, % 0,6'sının (2 kişi) keman, % 0,3'ünün (1 kişi) bateri, % 0,3'ünün (1 kişi) def, % 0,3'ünün (1 kişi) harmonika, % 0,3'ünün (1 kişi) kanun, % 0,3'ünün (1 kişi) org ve % 0,3'ünün (1 kişi) sipsi çaldığı tespit edilmiştir.

Araştırma verileri doğrultusunda araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin % 83'ünün herhangi bir çalgı çalmadıkları görülmüştür. Araştırmada üniversite öğrencilerinin gitar çalgısının popülarliğine ilişkin genel kanıların belirlemek amaçlandığından tarafsız bir yaklaşımla öğrencilerin çalgı çalmış olmaları şartı aranmamıştır. Bu veriler doğrultusunda öğrenciler arasında gitar, flüt ve bağlamanın popüler olduğu ve tercih edildiği söylenebilir.

Tablo 7. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin “Nerede Öğrendiniz?” Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Çalgı çalmayan	260	82.8
Kursta	21	6.68
Kendi kendime	16	5.10
Okulda	11	3.50
Akrabamdan	2	0.64
Arkadaşımdan	2	0.64
Dernekte	1	0.32
Belirtilmemiş	1	0.32
Toplam	314	100

Tablo 7 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin % 6,68`inin (21 kişi) çalgı çalmayı kursta, % 5,1`inin (16 kişi) kendi kendine, % 3,5`inin (11 kişi) okulda, % 0,64`ünün (2 kişi) akrabasından, % 0,64`ünün (2 kişi) arkadaşından ve % 0,32`sinin (1 kişi) dernekte öğrendiği görülmektedir.

Tablo 8. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin “Bir Çalgı Çalmak İsterseniz Tercihiniz Hangisidir?” Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Gitar	84	26.75
Bağlama	78	24.84
Keman	62	19.75
Piyano	38	12.11
Ney	26	8.28
Flüt	21	6.68
Belirtilmemiş	5	1.59
Toplam	314	100

Tablo 8 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin % 26,75`inin (84 kişi) gitar, % 24,84`ünün (78 kişi) bağlama, % 19,75`inin (62 kişi) keman, % 12,11`inin (38 kişi) piyano, % 8,28`inin (26 kişi) ney, % 6,68`inin (21 kişi) ise flüt çalmayı istedikleri görülmektedir. Bu veriler doğrultusunda gitar çalgısının en fazla

tercih edilen çalgı olduğu, tercih sıralamasında diğer çalgıların önüne geçtiği söylenebilir.

Tablo 9. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin “Sizce Çalgı Tercihi Yaparken Kitle İletişim Araçları Bu Tercihi Etkilemekte midir?” Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Evet	223	71.02
Hayır	89	28.34
Belirtilmemiş	2	0.64
Toplam	314	100

Tablo 9 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin % 71,02'si (223 kişi) kitle iletişim araçlarının çalgı tercihlerini etkilediğini, % 28,34'ü (89 kişi) ise etkilemediğini belirtmiştir.

Tablo 10. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin “Sizce Ülkemizde Popülerliği Artan Çalgı Aşağıdakilerden Hangisi Olabilir?” Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Gitar	197	62.74
Keman	44	14.02
Flüt	25	7.96
Piyano	23	7.32
Bağlama	13	4.14
Ney	10	3.18
Belirtilmemiş	2	0.64
Toplam	314	100

Tablo 10 incelendiğinde öğrencilerin % 62,74'ü (197 kişi) gitarın, % 14,02'i (44 kişi) kemanın, % 7,96'sı (25 kişi) flütün, % 7,32'si (23 kişi) piyanonun, % 4,14'ü (13 kişi) bağlamanın ve % 3,18'i (10 kişi) de ney'in popülerliğinin arttığını belirtmiştir. Bu veriler doğrultusunda öğrencilerin gitar çalgısını popüler bir çalgı olarak kabul ettikleri söylenebilir.

Tablo 11. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin “Ailenizde veya Yakın Çevrenizde Gitar Çalan Birisi Var mı?” Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Evet	164	52.23
Hayır	148	47.13
Belirtilmemiş	2	0.64
Toplam	314	100

Tablo 11 incelendiğinde öğrencilerin % 52,23'ü (164 kişi) ailesinde veya yakın çevresinde gitar çalan birisi olduğunu, % 47,13'ü (148 kişi) ise olmadığını belirtmiştir. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin aile ve yakın çevrelerinde gitar çalanların olmasının gitarın popülerliğine ilişkin görüşlerini etkilemiş olabileceği düşünülebilir.

Tablo 12. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin “Gitar Türlerinden Birini Tercih Etseniz Tercihiniz Hangisi Olurdu?” Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Klasik gitar	135	43
Akustik gitar	78	24.84
Elektro gitar	64	20.38
Bas gitar	26	8.28
Belirtilmemiş	11	3.50
Toplam	314	100

Tablo 12 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin % 43'ünün (135 kişi) klasik, % 24,84'ünün (78 kişi) akustik, % 20,38'inin (64 kişi) elektro ve % 8,28'inin (26 kişi) ise bas gitarı tercih ettikleri görülmektedir.

Tablo 13. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin “Gitar Çalmanın Hangi Yönden Avantajlı Olabileceğini Düşünürsünüz?” Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Popüler bir çalgı olması	153	48.73
Hiçbiri	89	28.34
Eğitimini alma kolaylığı	56	17.83
Taşıma kolaylığı	8	2.55
Satın alma kolaylığı	7	2.23
Belirtilmemiş	1	0.32
Toplam	314	100

Tablo 13 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin % 48,73`ünün (153 kişi) gitarın popüler bir çalgı olması, % 28,34`ünün (89 kişi) hiçbiri şeklinde, % 17,83`ünün (56 kişi) eğitimini almanın kolaylığı, % 2,55`inin (8 kişi) taşıma kolaylığı ve % 2,23`ünün (7 kişi) de satın alma kolaylığı nedeniyle avantajlı olabileceğini düşündükleri görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olabileceği sorusuna % 48,73`ü (153 kişi) gitarın popüler bir çalgı olması yanıtını vererek, öğrencilerin büyük çoğunluğunun gitarı popüler bir çalgı olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Diğer taraftan hiçbiri yanıtını vererek olumsuz görüş belirten öğrencilerin % 28,34`ü (89 kişi) ise ikinci sırada olduğu görülmüştür.

Tablo 14. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin “Yaşadığımız Şehirde Gitar Resitaleri Düzenlenmesini İster miydiniz?” Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Evet	233	74.20
Hayır	79	25.16
Belirtilmemiş	2	0.64
Toplam	314	100

Tablo 14 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin % 74,20`si (233 kişi) yaşadığı şehirde gitar resitaleri düzenlenmesini istediğini, % 25,16`sı (79 kişi) ise istemediğini belirtmişlerdir. Bu bulgu sonucunun da gitarın popülaritesi ile ilişkili olduğu düşünülebilir.

Tablo 15. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin “Klasik Gitar veya Herhangi Bir Gitar Türü İle Çalınan Bir Parça Biliyor musunuz?” Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Evet	125	39.81
Hayır	45	14.33
Belirtilmemiş	144	45.86
Toplam	314	100

Tablo 15 incelendiğinde öğrencilerin % 39,81`inin (125 kişi) gitar ile çalınan parça bildiği % 14,33`ünün (45 kişi) ise gitar ile çalınan herhangi bir parça bilmedikleri görülmektedir.

Tablo 16. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin “Türkiye`de Gitar İcracılığı Konusunda Bildiğiniz (Dinlediğiniz) Kişiler Var mıdır?” Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Var	169	53.82
Yok	49	15.61
Belirtilmemiş	96	30.57
Toplam	314	100

Tablo 16 incelendiğinde öğrencilerin % 53,82`si (169 kişi) Türkiye`de gitar icracılığı konusunda bildikleri ya da dinledikleri kişiler olduğunu, % 15,61`i (49 kişi) ise bilmediklerini ya da dinlemediklerini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin gitar çalgısının popülerlik durumunun tespitine yönelik frekans ve yüzde değerlerine ilişkin veriler tespit edildikten sonra araştırmanın alt problemlerine yönelik bulgular ve yoruma yer verilmiştir. Araştırmanın bu aşamasında öğrencilerin gitarın popülerliğine ilişkin görüşlerinin cinsiyet, bölüm, sınıf değişkenlerine göre farklılaşma durumunu belirlemek için yapılan Ki-Kare testi sonuçları tablolar halinde gösterilmiştir.

Tablo 17. Öğrencilerin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Genel Görünüm

Sorular	X ²	sd	p
Çalgı çalıyor musunuz?	0.448	1	0.503
Ne çalıyorsunuz?	6.954	4	0.138
Nerede öğrendiniz?	16.631	3	0.001*
Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?	34.847	4	0.000*
Çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?	1.751	1	0.1086
Ülkemizde popülerliği artan çalgı hangisidir?	7.768	4	0.100
Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?	0.666	1	0.414
Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?	2.991	3	0.393
Gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olduğunu düşünürsünüz?	1.891	3	0.595
Yaşadığınız şehirde gitar resitaleri düzenlenmesini ister miydiniz?	0.699	1	0.403
Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?	0.131	1	0.717
Türkiye’de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?	0.538	1	0.463

***p<0.05**

Tablo 17 incelendiğinde, cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin görüşleri arasında sadece “Nerede öğrendiniz?” ve “Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?” sorularında anlamlı farka ulaşılmıştır. Buna göre; nerede öğrendiniz sorusundaki anlamlı farkta erkeklerin % 50’si çalgı çalmayı kendi kendine öğrenirken kızlarda çalgı çalmayı kendi kendine öğrenen herhangi bir kimse bulunmamıştır. Bir enstrüman çalmak isterseniz tercihiniz hangisi olurdu sorusundaki anlamlı farkta ise erkeklerin yarıya yakını (% 45,8) bağlama, ney vb. çalgıları çalmak isterken kızların % 17,4’ü bağlama, ney vb. çalgıları çalmak istemektedir.

Tablo 18. Öğrencilerin Görüşlerinin Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Genel Görünüm

Sorular	X ²	sd	p
Çalgı çalıyor musunuz?	10.277	7	0.173
Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?	9.488	7	0.219
Çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?	12.783	7	0.078
Ülkemizde popülerliği artan çalgı hangisidir?	6.851	7	0.445
Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?	23.674	7	0.001*
Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?	30.279	14	0.007*
Gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olduğunu düşünürsünüz?	25.525	14	0.030*
Yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz?	18.868	7	0.009*
Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?	4.066	7	0.772
Türkiye’de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?	4.563	7	0.713

*p<0.05

Tablo 18 incelendiğinde, bölüm değişkenine göre öğrencilerin görüşleri arasında sadece “Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?”, “Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?”, “Gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olduğunu düşünürsünüz?” ve “Yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz?” sorularında anlamlı farka ulaşılmıştır. Buna göre anlamlı farklılıklar; sınıf öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin % 74,4’ünün ailesinde veya yakın çevresinde gitar çalan birisi vardır. Bu oran tarih bölümünde öğrenim gören öğrencilerde % 69,4; kimyada öğrenim gören öğrencilerde % 29,4; din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerde ise % 39,5 olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 75’i klasik gitarı tercih ederken diğer bölümlerdeki öğrencilerin klasik gitarı tercih etme yüzdeleri 32,4 ile 47,7 arasında değişmekte olup birbirine oldukça yakın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu veriler sonucunda din kültürü ve ahlak bilgisi bölümündeki öğrencilerin diğer gitar türlerine nazaran klasik gitara karşı daha çok ilgi gösterdikleri söylenebilir. Din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin %

65,8'i gitar çalmanın avantajlı yönünü popüler olması olarak görürken, Türkçe öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerde ise bu oran % 34,2'dir.

Yaşadığı şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini isteyen din kültürü ve ahlak bilgisi, tarih, sınıf öğretmenliği ve veterinerlik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin oranı % 80'in üzerindeyken kimya bölümünde öğrenim gören öğrencilerin oranı % 47,1'dir.

Tablo 19. Öğrencilerin Görüşlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Genel Görünüm

Sorular	X ²	sd	p
Çalgı çalıyor musunuz?	5.171	3	0.160
Ne çalıyorsunuz?	4.417	3	0.183
Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?	5.211	3	0.157
Çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?	6.805	3	0.078
Ülkemizde popülerliği artan çalgı hangisidir?	5.576	3	0.134
Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?	7.930	3	0.047*
Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?	18.571	6	0.005*
Gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olduğunu düşünürsünüz?	9.072	6	0.170
Yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz?	2.272	3	0.518
Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?	0.722	3	0.868
Türkiye'de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?	2.467	3	0.481

***p<0.05**

Tablo 19 incelendiğinde sınıf değişkenine göre öğrencilerin görüşleri arasında sadece "Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?" ve "Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?" sorularında anlamlı farka ulaşılmıştır. Buna göre anlamlı farklılıklar; ikinci sınıf öğrencilerinin ailelerinde veya yakınlarında gitar çalan birisi olma oranı % 59,3, üçüncü sınıf öğrencilerinin % 54,8,

dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin % 46,7 iken, birinci sınıf öğrencilerinin % 33,3'tür.

İkinci sınıf öğrencilerinin % 44,2'si, üçüncü sınıf öğrencilerinin % 40'ı ve 4-5. sınıf öğrencilerinin % 39,2'si klasik gitarı tercih ederken birinci sınıf öğrencilerinin % 72,4'ü klasik gitarı tercih etmektedir. Sınıf yükseldikçe klasik gitar tercih oranının düştüğü söylenebilir.

Sonuç ve Öneriler

Gitar, kullanımı yaygın olan bir çalgıdır. Son yıllarda özellikle gençler tarafından ilgi gösterilen, daha fazla tercih edilen çalgılardan biri olduğu gözlemlenmektedir. Bu çalışmada gitar çalgısı popülerlik yönüyle ele alınmıştır. Yapılan literatür taraması sonucunda çalgılar ve popülerliği bir arada ele alan çalışmalara rastlanmadığından araştırmaya ihtiyaç duyulmuştur.

Araştırma sonucunda; çalışmaya katılan öğrencilerin bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz hangisi olurdu sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde; üniversite öğrencileri arasında gitar ve bağlama çalgısının en çok tercih edilen çalgılar olduğu; sizce ülkemizde popülerliği artan çalgı hangisi olabilir sorusuna yanıt olarak katılımcıların % 62,74'ünün (197 kişi), gitar çalgısını belirttiği tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun yaşadığı şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini istediği, Türkiye'de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır sorusuna katılımcıların % 53,82'sinin dinledikleri kişiler olduğu belirlenmiştir. Bu bulgular sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin gitarı popüler bir çalgı olarak kabul ettikleri söylenebilir.

Yapılacak olan yeni çalışmalarda üniversite öğrencilerinin gitar çalgısının popülerliğine ilişkin görüşleri daha geniş bir evreni kapsayacak şekilde (Türkiye'deki tüm üniversite öğrencilerinin bu araştırmaya dâhil edilip) incelenmesi, özellikle gitar çalan gençlerin (lise-üniversite) gitarı tercih etme sebeplerinin yapılacak nitel çalışmalarla araştırılması önerilebilir. Üniversite öğrencilerinin gitar çalgısına yönelik tutumları tespit edilebilir. Gitarın popülerliğini tespit etmek amacıyla ilköğretim ve liselerde bu çalışmaya benzer araştırmalar yapılması önerilebilir. Bu çalışmaya benzer şekilde farklı çalgıların popülerliğinin tespitine yönelik çalışmalar yapılması önerilebilir.

KAYNAKLAR

Akbulut, F. (2009). *Temel armoni kurallarının gitara uyarlanmasında challan armoni yaklaşımları üzerine bir yöntem araştırması*. Sanatta yeterlik tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Akçay, Ö. Ş. (2011). *Gitar eğitiminde performans ölçęi geliştirme çalışması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Akıncı, A. (2008). *Leo Brouwer'ın bestecilik dili ve dönemleri Tres Apuntes, Canticum, El Decameron Negro eserlerinin dönemsel ve biçimsel analizleri*, Yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Akyatan, O. (2006). *Gitar eğitiminde ritimsel teknik çalışmaların önemi ve geliştirilmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Alemdar, K. ve Erdoğan, İ. (1994). *Popüler Kültür ve İletişim*. Ankara: Ümit Yayınları.

Baltacı, I. (2009). *7-9 yaş grubu çocuklarda gitar eğitimi ve teknikleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

Bilge, E. (1996). *Rönesans döneminde gitar*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Bingöl, F. (2010). *Özengen gitar eğitiminde parmak hazırlamalı öğretim yönteminin öğrencilerin gitar çalmadaki başarılarına etkisi (özel çağlar müzik kursu örneği)*. Yayımlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Biol, E. (2008). *Barok dönemi gitar müziği, bestecileri ve gitarın kullanımı*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Boran, Y. C. (2010). *20 yy'ın iki büyük bestecisi: Hektor Villa - Lobos ve Leo Brouwer'in gitara sundukları katkılar*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.

Chapman, R. (2009). *Bütün Yönleriyle Gitarlar*. Ankara: Dost Yayıncılık.

Çelik, S. (2005). *Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda başlangıç gitar öğretiminde uygulanan yöntem ve tekniklerin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Çınar, O. (2005). *Müzik eğitimi anabilim dalı çağdaş gitar eserlerinin gitar eğitim tekniklerine uygunluğunun incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Çiçek, D. (2007). *Fernando Sor ve Mauro Giuliani'nin etütlerinin gitar müziğindeki önemi ve etkileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Dalkılıç, M. (2010). *Müzik öğretmeni adaylarının gitar çalma temel tekniklerini kazanım zorluklarının incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.

Daşer, O. (2007). *Klasik gitar eğitiminde makamsal Türk halk ezgilerinin kullanımı*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Denizer, H. G. (2008). *Müzik eğitimi anabilim dallarında gitar öğrencilerinin müziksel-işitme-okuma yazma dersi başarılarının öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Doğru, L. (2007). *Uluslararası deneyimli Türk klasik gitar yorumcularının gitar eğitim süreçlerini etkileyen öğeler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Elmas, Y. (2003). *Sorularla Gitar*. İstanbul: Pan Yayıncılık.

Ercins, G. (2009). *Türkiye'de popüler kültür görünimleri ve gençliğe yansımaları*. VI. Ulusal Sosyoloji Kongresi, Toplumsal Dönüşümler ve Sosyolojik Yaklaşımlar, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.

Erdoğan, C. (2007). *Duyuş eğitiminde eşlik çalgısı olarak klasik gitarın kullanımı*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

Ergin, E. (2006). *Gitar eğitiminde karşılaşılan önkol hastalıklarına ilişkin öğrenci görüşler*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ergüden, B. C. (2010). *Folia teması üzerine gitar için yazılmış çeşitlemelerin dönemler ve performans teknikleri bağlamında karşılaştırmalı incelenmesi*. Yayımlanmamış doktora tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Erim, A. (2009). *Video model destekli öğretimin gitar performansına etkisi*, Yayımlanmamış doktora tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Erim, A. (2011). Gitar Yarışma Jurilerinin Performans Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri. Ocak 2011 cilt: 19 No: 1 *Kastamonu Eğitimin Dergisi* 73- 84.

Erim, A. ve Yöndem, S. (2007). Türkiyede klasik gitar eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarından bazılarının öğretme-öğrenme süreçleri açısından karşılaştırılması, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt/Volume:2007-1, Sayı/issue: 14.

Eroğlu, C. S. (2012). *Müzik ve kültürel doku*. Karadeniz Teknik Üniversitesi 1. Uluslararası Müzik Araştırmaları Sempozyumu, s. 500 – 502, Trabzon.

Gönen, R. M. (2008). *Eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği anabilim dallarında modern gitar metodlarının uygulanması kapsamında elektrik gitara bakış*, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.

Kaptan, S. (1998). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*. Ankara: Bilim Yayınları.

Karabulut, B. (2013). “Çalgılar”, *Müzik Kültürü*. Editörler: Zeki Nacakçı ve Alaattin Canbay, Ankara: Pegem Akademi.

Karasar, N. (1982). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri; Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Kaya, A. (2011). *Joaquin Rodrigo'nun gitar eserleri 'innovacion danza' adlı eserinin incelenmesi*. Sanatta Yeterlilik Metni. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kıvrak, Y. (2003). *Müzik Eğitimi Çalgılarımız*, Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, İnönü Üniversitesi, Malatya: Öncü Basımevi, s. 59-61.

Korucu, H. (2011). *Gitara başlangıçta sağ ve sol el teknikleri metodlarının incelenmesi ve araştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mersin Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Mersin.

Korucu, H. (2011). *Gitara başlangıçta sağ ve sol el teknikleri metodlarının incelenmesi ve araştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mersin Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Mersin.

Köz, E. (2007). *İlköğretim ikinci kademedeki görev yapan, bireysel çalgı eğitimi (gitar) alanı mezunu, müzik öğretmenlerinin okul şarkılarına eşlik etmede karşılaştıkları problemler ve çözüm önerileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Küçükosmanoğlu, H. O. (2006). *Eğitim fakültelerinde başlangıç gitar eğitiminde kullanılan metodların incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Önder, C. (2009). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi öğretmenliği anabilim dalı klasik gitar öğrencilerinin çalışma alışkanlıkları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.

Özbek, M. (2002). *Popüler Kültür ve Orhan Gencebay Arabeski*. Ankara: İletişim Yayınları.

Özdek, A. (2006). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda klasik gitar eğitimi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Özdek, A. (2013). *Gitar eğitiminde makamsal nitelikli eserlerin seslendirilmesine yönelik hazırlanan alıştırma performans etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Kayseri.

Özdemir, M. (2014). *Müzik öğretmenliği klasik gitar eğitimi dersi için eklettik bir model önerisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Özyörük, E. (2014). *Başlangıç gitar eğitiminde sağ el öncelikli öğretimin öğrenci başarısına etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Polat, B. A. (2012). *Tonal armonide gitar müziği odaklı olarak akorların kuruluş ve bağlantılarının yapısal özelliklerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

Ranjbari, M. (2013). *Gitarist olmayan bestecilere klasik gitarın teknik ve müzik özelliklerinin tanıtılmasına yönelik model önerisi*. Sanatta yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Ankara.

Rende, E. (2006). *Francisco Tarrega'nın klasik gitar eğitimine katkıları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Say, A. (2002). *Müziğin Kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Soybilgen, A. (2009). *Klasik gitar için konser programı oluşturulması üzerine bir model geliştirme*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.

Süalp, E. (2014). *Johann Sebastian Bach'ın altıncı eşiksiz viyolonsel süiti'nin (bww1012) klasik gitarla icra edilebilmesine yönelik bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Ankara.

Şaklar, C. (2001). *Klasik gitarda sağ el tekniği üzerine yeni bir yaklaşım*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Tarman, S. (1996). *Bekir Küçükay'ın klasik gitar için başlangıç metodununun hedef, hedef davranış ve konu kapsamı yönünden incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara

Türk Dil Kurumu. (1992). *Türkçe sözlük (Genişletilmiş baskı)*. Milliyet Yayınları. Ankara: TDK.

Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi-Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar*. (3. Basım). Ankara: Evrsensel Müzikeyi Yayınları.

Uludağ, K. A. (2008). *Flamenko sanatının kültürel etkileşim süreci ile gitar icracılığının teknik özelliklerinin incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Uludağ, K. A. (2012). *Gitar eğitiminde Türk müziği içerikli akor ve kadans kurulumlarına yönelik farklı akortlarda konumlandırmalar ve etkililik düzeyleri*, Yayınlanmamış doktora tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Uluocak, S. (2003). *Müzik öğretmenliği anabilim dallarında bireysel çalgı-gitar öğretim elemanları ve gitar öğrencilerinin gitar eğitimi hakkındaki görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Uluocak, S. ve Tufan, E. (2010). Öğretmen çalgısı olarak gitar kullanımının ilköğretim öğrencilerinin müzik dersi başarısına etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 597-606 Cilt: 18 No: 2.

Uyan, O. M. (2012). *Lisans düzeyindeki gitar öğrencilerinde ön dinlemenin deşifre performansına etkisi*, Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yalçın, G. (2004). *Halk müziğine dayalı gitar öğretimi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Yeprem, S. (2007). *Türk gitar müziği çalışmaları*. Klasik Gitar Derneği'nin ve Bilkent Üniversitesi'nin katkılarıyla yapılan "2. Türkiye Gitar Buluşması" kapsamında "Türk Gitar Müziği Çalışmaları" başlıklı konferans, İstanbul.

Yıldıran, G. (2010). *Bireysel çalgı gitar eğitimine yönelik oluşturulan bir eser çalışma modeli önerisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

Yılmaz, E. ve Temiz, E. (2012). Okul şarkılarının Klasik Gitar ile eşlektirilmesine yönelik eşlektirme örnekleri, *e-Journal of New World Sciences Academy* 2012, Volume: 7, Number: 2, Article Number:D0092.

Yokuş, T. (2009). Gitar eğitiminde üstbilişsel becerilerin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin performans başarısına etkisi. Yayınlanmamış doktora tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yöndem, S. (1992). *Eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde ana dal gitar eğitimi nasıl olmalıdır*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İnönü Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Yöndem, S. (1998). *Türkiye'deki mesleki müzik yükseköğretim kurumlarındaki klasik gitara uyarlanmış türkü kaynaklı eğitim müziklerinin öğretiminde ve seslendiriminde*

karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yöndem, S.ve Kasar, M., K. (2006) . Muğla Üniversitesi Öğrencilerinin Klasik Gitar İle İlgili Bilgi ve Tutumları, *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Sayı 16, Muğla.

Yungul, O. (2008). *Okul Şarkılarının Gitar ile Eşliklenmesinde Örnek Bir Model*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yurga, C. (2002). *20. Yüzyılda Türkiye’de Popüler Müzikler*. Ankara: Pegem Yayıncılık.